

Egy hét a világgazdaságban

Üzleti érdek is

Az amerikai közép-hatótávolságú rakéták telepítése Nyugat-Európába kontinensünk légkörét nagyon kedvezőtlenül befolyásoló lépés lesz. Nem mindegy azonban Európának, mennyit sikerül adott esetben megőrizni Helsink szelleméből, az enyhülés évtizedeinek eredményeiből. Különös figyelemmel kísérik mostanában az üzleti körök azokat a jeleket, amelyek a kelet-nyugati kereskedelem kilátásairól adnak információkat.

A kérdésfeltevés azért is jogos, mivel a nyolcvanas évek elején az eltérő társadalmi rendszerű országok közötti árucere-forgalom dinamikája aránytalanul lelassult, miközben a hetvenes évek elején a világkereskedelemnek még leggyorsabban bővülő eleme volt. A közelmúlt megtorpanása jó néhány tényező következménye: a recesszió és a kiséző protekciónizmus nehezítette a szocialista országok termékeinek piacra jutási feltételeit, míg a fejlett tőkés országok kivételével többek között a szocialista országoknak egyensúlyuk helyreállítása érdekében tett erőfeszítései fekézték. Az elmúlt héten két neves kutatóközpont is közölte véleményét a kelet-nyugati kereskedelem perspektíváiról a közelmúlt kedvezőtlen fejleményei után.

A nyugat-berlini Német Gazdaságkutató Intézet szakértői csoportjának a véleménye meglehetősen pesszimista. Nézetük azon) alapszik, hogy borulatóan ítélik meg a szocialista országok hitelfelvételi kilátásait és így nem valószínűsítik behozataluk gyors ütemű bővülését. A londoni Economist belső háttéranyagokat kidolgozó „agytrösztje” viszont éppen ezzel ellenkező végeredményre jut. Az angol kutatók által közreadott anyag szerint a kelet-nyugati kereskedelem már az idén két-három százalékos növekedés várható, jövőre pedig az emelkedés akár hatszázalékos is lehet. A két fenti álláspont közötti alapvető különbséget az adja, hogy érezhetően eltérően ítélik meg a fejlett tőkés országok kormányainak a kelet-nyugati kereskedelemhez való „hozzáállását”. Az angol értékelés szerint például az árucere-forgalom feltételei javulni fognak, mivel a tőkés országok egyre inkább felhagynak a szankciók módszerének alkalmazásával, a gazdasági kapcsolatoknak más területeken való „visszavágásra” való felhasználásával.

Az elmúlt hétnél azonban a kelet-nyugati kereskedelem gyakorlatát is érintő jelentős eseménye ugyancsak volt. November 11-16. között zajlott le Moszkvában a szovjet-nyugatnémet gazdasági és műszaki tudomá-

nyos együttműködési bizottság XII. ülészaka, melyre a delegációt vezető Lambsdorff gazdasági miniszteren kívül a szovjet fővárosba érkezett Otto Wolff van Amerongen, a nyugatnémet Kereskedelmi és Iparkamara elnöke is.

A megbeszélések után közzétett nyilatkozatokból kiderül, hogy az ülésen — már ez önmagában is figyelemre méltó volna — több új, a kapcsolatok szélesítését célzó javaslat is felmerült. Így például a résztvevők vizsgálták annak lehetőségét, hogyan kapcsolódhatnak be a nyugatnémet vállalatok a szovjet élelmiszer-programba, felmerült egy mezőgazdasági „mintafarm” és egy Grundig-technikára épülő videomagnógyár létesítésének gondolatja. Erdemes aláhúzni, hogy a fenti elképzelések nem egyszerű adásvétellel bonyolíthatók, le, amikor az eladó és vevő a pénz és a termék kicserélése után már csak a reklamáció rendezésekor találkozik. Ezek a felvetések szovjet és nyugatnémet cégek között több éves szoros üzleti kapcsolatot tételeznek fel. Az, hogy ilyen üzleti lehetőségek Moszkvában felmerülhettek, csakis azt bizonyítja, hogy a kétoldalú gazdasági kapcsolatok fejlesztésének ma is van perspektívája.

A Lambsdorff-utazás azonban cseppet sem egyedi jelenség. A tegnapi napon ugyancsak Moszkvában megkezdődött szovjet-francia gazdasági tárgyalásokat hasonló megközelítés jellemzi. Párizsi vélemények szerint lehetőséget látnak francia cégek részvételére a szovjet vasút- és vezetékelépítési, valamint gépkocsigyártási programokban. A sürgősszerűen számításba veendő perspektíva itt is jóval meghaladja az egy évet.

A kelet-nyugati kereskedelem bővítése érdekében szervezett rendezvényeknek az elmúlt héten hazánk is otthont adott. Sínovatsz osztrák kancellár nagyszámú osztrák üzletember kísérette el, a Duna-európai Intézet konferenciájára ellátogatók közül is sokan tárgyaltak az előadások után magyar vállalatokkal, a tegnapi napon pedig holland delegáció kezdte meg tárgyalásait a Magyar Kereskedelmi Kamarában. E tények egyértelműen arra mutatnak, hogy a nyugat-európai józan üzleti körök aligha látnák szívesen a kelet-nyugati gazdasági kapcsolatokat stagnálását, vagy netán visszacsúszását. Ezt a nézetüket nyilvánvalóan nem ideológiai meggyőződésük, hanem elsősorban üzleti érdekeik alapján alakították ki. Eppen ez, a próféták teszt azonban álláspontjukat szilárdítja.

Gonda György—Szentgáli Péter

Magyar napok a Szovjetunióban

Szélesebb kapcsolatokkal

Tudósítónktól.

A Magyar Kereskedelmi Kamara és a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége ez évben november 28-á és december 2-á között immár hatodik alkalommal rendez magyar gazdasági és műszaki napokat a Szovjetunióban. Az 1973-ban, először megrendezett napok után a magyar szakemberek által összeállított programokkal sorban felkeresik a legnagyobb szovjet ipari, mezőgazdasági központokat.

Idén, a Moldáv Szocialista Szövetségi Köztársaság fővárosában 22 előadás lesz. Az előzetesen jelzett igények alapján állították össze a programot. Ennek figyelembe vételével a mezőgazdaság, az élelmiszeripar, a műszeripar, a bűtoripar és a textilipar témaköréből hangzanak el az előadások. Mindezek célja, hogy a magyar lehetőségekről minél részletesebb képet adjanak, keresve a meglévő együttműködések to-

vábbi formáit. Hiszen a magyar partnerek nem titkolt szándéka, hogy minél hatékonyabban kapcsolódjanak a különböző szovjet fejlesztési programokba. Az előadásokat részben a Technika Házában, részben az érdeklő egyes intézményeknél rendezik meg.

Az előadássorozathoz számos kísérőrendezvény is kapcsolódik. November 23. és december 6. között a La Izvor étteremben magyar gasztronómiai heteket tartanak, a Dom Modeliban a Hungarotex szervez nagy érdeklődésre számot tartó dívatbemutatót. A világhírű Pécsi Balett három alkalommal mutatkozik be a Moldáv Állami Operaházban. A Cumi áruházban megrendezésre kerülő magyar hét keretében magyar specialitásokat vásárolhatnak a szovjet fogyasztók. A Dom Technikában idegenforgalmi kiállítás keretében ismerkedhetnek meg az érdeklődők a magyar turisztika látványosságaival.

Állásbörze a kamarában

A végzősök többségének már van — A pénzről kevés szó esett

Az ötletet külföldről vették át. Nyugati diákoknak rendszeresen szerveznek találkozókat lehetséges jövőbeni munkaadóikkal. Ezekben a „koncentrált piacokon” könnyebben találkozik a kereslet és a kínálat. A Contact Talk — így nevezik arrafelé — jelentősége abban van, hogy javítja a fiatal diplomások nem túl kedvező elhelyezkedési lehetőségeit. Mivel ott ez — legalábbis tanult szakmájukban — nem mindegyikük számára garantált, semmi csodálkozónivaló nincs azon, hogy ezek a rendezvények a meglehetősen borsos részvételi díjak ellenére is „telt házzal mennek”.

Ezt ültették át hazai viszonyokra a vállalkozó kedvű közgazdász hallgatók, így lett a Contact Talkból szerencsés magyarítás-sal „állásbörze”. Ez a kifejezés találon érzékelteti a különbséget is. Amíg a munkaerő borsóval legfeljebb kapcsolatfelvételt, beszélgetést ígérnek, addig a magyar vállalatok magukat próbálják „eladni”, meggyőzni a fiatalokat, hogy ez az a hely, ahol minden álmuk megvalósul.

Alig harmincan

Pontosan ezt a fordított helyzetet tükrözte az elmúlt héten a Magyar Kereskedelmi Kamarában megrendezett állásbörze is. A hat vállalati képviselő mellett, sokat mondok, ha harminc vállalkozó szellemű egyetemista lézengett a tanácssteremben. Sőt a szünetben ezek egy része is ke-rekelt odott, így a második felidőre még kedvezőtlenebb lett az arány.

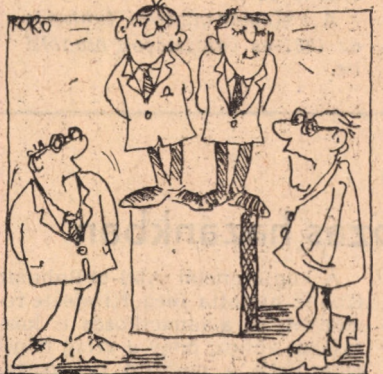
Az állásbörze lebonyolítása egyébként roppant egyszerű volt, az első részben a vállalatok képviselői beszéltek a fiatalokra váró nehézségekről, feladatokról, a szünet után pedig már különvá-lva, különböző sarkokba húzóda beszéltek meg a részleteket az érdeklődőkkel. Itt egyértelműen elvált, melyik ajánlat mit ér. Akadt olyan képviselő is, aki egymagában búslakodott, amíg mások körül rajzolták a kíváncsiskodók.

Sportriporter tömörséggel: — A verseny kiegyenlített volt. Olyannyira, hogy a laikus kívül-álló akár bundára is gyanakodhatott volna. Persze nem úgy, hogy a vállalatok „jelőre” megá-lapodtak volna az ajánlatokban, amúgy is a számtalan központi bérintézkedés köti a kezüket. Nem, egyszerűen csak arról volt szó, hogy nem akarták egymás-nak berúgni a gólokat. Szóval ez a versenyfutás is amolyan kéz a kézben folyó vetélkedés volt. Mintha bizony megbántának a másikat, ha elcsaklizzák előle a fiatalokat, ha többet ígérnek. Pedig hát itt zömmel külkereskedők, közgazdászok voltak jelen, akik tudják (vagy illene tudniuk), hogy a sajátos szakmai konszenzuson alapuló kereskedői erkölcs nem hogy nem tiltja, de egyenesen megköveteli az elkülönült érdek szülte akár kímélet-

len, „kegyetlenséget”. Jóságos ke-reskedő ugyanis nem létezik: vagy jószívű, vagy kereskedő.

Aki nyerte

Jóllehet, a vállalati képviselők igyekeztek. Papír nélkül, viccek-kei pezsdítve, „fogyaszthatóan” adták elő vállalatuk történelmét, foglalkozási körét, KISZ-sikereit és üdülők számát, a szelíden fod-rozódó unalomban igazából csak egy felszólalás dobogtatta meg a szíveket. Pedig ez a vadonat újan alakult, egy nagyból kivált külkereskedelmi vállalat nem ígért mást, csak „vért, verejté-ket és könnyeket”, kemény és na-gyon nagy tudást, felelősséget feltételező munkát. A vállalat

igazgatóhelyettese elmondta, hogy egy korábbi időszakban 135 pályázóból csak 7-et vettek fel a személyes beszélgetés után. Megemlítette, hogy fizetési lehetőségeik a sok munkához mérten valamivel kedvezőbbek, mint bármely más vállalatnál. Itt kezdett igazán érdekessé válni a dolog. Ő említette ugyanis első-ként a fizetést, a többiek — zöm-mel személyzeti vezetők — fi-nom tapintattal megkerülték a kérdést. Most viszont lapos pil-lantásaikból láttam, ide meg oda kíváncsiak ezt a fickót, aki csak úgy jött, mit sem törődik proto-kolláris szabályokkal, és felrúgja az iratlan szabályokat. Mondanom sem kell talán: ő nyerte a „szóparbajt”, a szabadbeszél-getésen körülötte gyűlt össze a legtöbb érdeklődő, még ha zavart legyintéssel hesegették is el a fel-tételezést, hogy ők ide szeretné-nek, vagy mernének jelentkezni.

Az állásbörze után beszélgettem a szereplőkkel.

— Kudarc volt ez a mai rendezvény?

Körössy Katalin, az állásbörze egyik szervezője:

— Már két éve rendezünk ilyen találkozókat, az eddigiek mindig jól sikerültek. Különösen az első: tolongtak a diákok a teremben. Aztán lassan csökkent az érdeklődés, és a mostani nem a legfényesebben sikerült.

— Talán új ösztönzőket, más célcsoportokat kellene keresni. A külkereskedelem ma az egyik legnyitottabb pálya, ide szinte bármely területéről érkező jelent-kező beilleszkedhet. Még a köz-péiskolások is elég széles réteget képviselnek, hiszen az érett-ségit igénylő adminisztratív mun-kaerőre is nagy szükség van.

Kolozsvári Brigitta, harmad-éves közgazdászhallgató:

— A propaganda nem volt megfelelő. Igaz, hogy a rendez-vény előtti napokban a végzős hallgatók névre szóló értesítése-ket kaptak — ez valóban rend-kívül hatékony módszer —, de azt hiszem, a rendezők alapve-tően rosszul „célozták meg” az érdeklődő csoportot. A most ál-lamvizsgázó egyetemisták nagy részének már van állása, de leg-alábbis jól behatárolható elkép-velése a jövőjéről. Az állásbörze igazából a fiatalabbak között le-hetne sikeres, de mi nem kap-tunk értesítést, falatnyi kis pla-kát tudatta velünk mindössze, hogy mi lesz.

Tóth Gábor, végzős közgazdász hallgató:

— Azt az egy előadást leszámítva, egyik sem gyújtotta fel igazán a képzeletemet. Feleségem és gyerekeim van, számomra dön-tő érv a fizetés. Erről viszont itt szó sem esett.

— Még a szakmai ambícióknál, a kreatív munkánál is fontosabb a pénz?

— Rövid távon mindenképpen! Bele kell nyugodnunk, hogy je-lenleg olyan alacsonyak, sőt egy-ségesen alacsonyak a fizetések, hogy minimális különbségeknél is fizetésdeterminált a választá-sunk.

— Sokan lakással, kedvező la-kásváltási hitelekkel kecsegtetnek.

— Régebben végzett ismerő-seimmel beszélgettem erről. Egy-részt a hitel még nem kiutalás, és ha eladósodom a vállalatnál, amíg nem törlesztek — csekély húsz év kérdése az egész —, csak korlátozottan vagyok „mozgáské-pek”, nem tudok elmenni másho-vá, ha csak az új vállalat nem vállalja át az adósságomat. De kedvezőtlen pozícióba szorulha-tok a vállalaton belül is, pré-miumosztáskor, jövedelememe-léskor a „ráér még” kategóriába tartozom.

Hamis kép?

Magyar Csaba, végzős hallgató:

— A leglényegesebb tanulsága ennek az állásbörzének, hogy to-vábbra is hamis képet mutat a munkaerőpiacról. Az intenzív gazdálkodásra való áttéréssel a diplománk, mondják, felértéke-lődik, fontosabbá válik a szelle-mi munka. Ugyanakkor, bár itt most többen is „versengtek a kegyeinkért”, mégis úgy fest a dolog, hogy mégisincs igazán és szorítóan nagy szükség ránk.

— A lanyha vetélkedésből, a kiegyenlített „kínálatból” úgy tű-nik, inkább csak a túlbiztosítás indokolja a vállalatok ajánla-tait.

— Nekem teljesen mindegy, hogy Agárdon vagy Siófokon van üdülő. En érdekes munkakörben dolgozni szeretnék, akár sokat is dolgozni, de ezért fizessenek meg! Kár, hogy erről kevés szó esett...

Vanicsek Péter

Hulladékhasznosítás az NDK-ban

Nyersanyagszükségletének ti-zenegy százalékát fedezi az NDK hulladékanyagokból. A fokozott takarékoskossá, a hulladékanyagok célszerű felhasználása igen nagy jelentőségű a népgazdaság szem-pontjából, hiszen elsődleges nyersanyag importját lehet vele helyettesíteni. Ennek köszönhe-tően tavaly 27 millió tonna hul-ladék és melléktermék felhasználásával és újrafeldolgozásával 5,6 milliárd márkával keveseb-bet kellett elsődleges nyersanya-gok beszerzésére fordítani.

HORIZONT

Csehszlovák külkereskedelem

A csehszlovák külkereskedelem az idén elmaradt a tőkés export-feladatok időarányos teljesítésé-ben — állapítja meg a Tribuna, a CSKP KB hetilapjában megje-lent elemzés. Az idei terv felada-tai szerint a csehszlovák export-nak 3,5 százalékkal kell meghá-ladnia a tőkés országokba irá-nyuló tavalyi kivitel. Az év első háromnegyedében a Nyugatra szánt exportnak csak alig hetven százalékát szállították le.

Amerikai deficit

Az Egyesült Államok rekord-méretű költségvetési hiánya és a kormányoknak a nemzetközi ke-reskedelembe történő beavatko-zása potenciális veszélyt jelent a kiegyensúlyozott, inflációtól men-tes gazdasági növekedésre — ál-lapította meg a Gazdasági Együtt-működési és Fejlesztési Szervezet (OECD) vezetőinek kétnapos pá-riási tanácskozása. A résztvevők az amerikai költségvetési hiány-tartják a gazdasági növekedés fő veszélyének: és több nyugat-európai delegáció szerint a ma-gas amerikai kamatlábak hatal-mas terheket rónak országaik gazdaságára.

Leo Tindemans életrajza

Leo Tindemans belga külügyminiszter 1922. április 26-án született Zwijndrechtben. Újságíróként kezdte pályafutását, majd 1949-től a mezőgazdasági minisztérium kereskedelmi egyezményekkel foglalkozó igazgatóságán tanácsosi teendőket látott el. 1955-ben a Keresztény Szocialista Párt flamand szárnya, a Keresztény Néppárt Kutató és Dokumentációs Központjának titkárává választották; e funkciójában 1958-ig tevékenykedett. 1962-től hat éven át a Nieuwe Gids című napilap nemzetközi politikai kommentátora volt.

Leo Tindemans 1966-tól 1970-ig a brüsszeli Nemzetközi Felsőfokú Társadalomtudományi Intézetben előadóként dolgozott. 1976-ban a Louvaini Katolikus Egyetem társadalomtudományi fakultásának volt vendégprofesszora.

1958-ban a Keresztény Szocialista Párt flamand szárnyának, a Keresztény Néppártnak országos titkárává, később el-

nökévé, 1961-ben pedig Antwerpen kerület országgyűlési képviselőjévé választották. 1964-től Edegem város polgármestere és városi tanácsának tagja; 1965-től nyolc esztendőn keresztül az Európai Kereszténydemokraták Szövetségének főtákarója volt; 1973-ban a szövetség alelnökévé választották. Három év múlva az Európai Néppárt elnöki funkcióját töltötte be.

Leo Tindemans 1968-ban a közösségi kapcsolatok miniszterévé, majd 1972–73-ban mezőgazdasági miniszterévé és a középosztály ügyeinek miniszterévé nevezték ki. A következő évben a miniszterelnök első helyettese, a költségvetési ügyek minisztereként dolgozott, megbízva egyben az alkotmányreform koordinálásával. 1974. április 25-től 1978-ig a Belga Királyság miniszterelnöke volt.

A külügyminiszteri funkciót az 1981-es választások óta tölti be.

A CGIL főtákarót fogadta a KB első titkára

(Folytatás az 1. oldalról)

Országos Tanácsának meghívására tartozkodik hazánkban.

A szívélyes légkörű találkozó véleményeket cseréltek a nemzetközi helyzet legfontosabb kérdéseiről, a szakszervezetek, a munkásmozgalmak feladatairól a nemzetközi feszültség enyhítéséért és a fegyverkezési verseny megfékezéséért folytatott küzdelemben.

A találkozón jelen volt Gáspár Sándor a SZOT főtákarója, valamint Ottaviano del Turco az Olasz Általános Munkásszövetség titkára és Michele Magno osztrálya vezetője. (MTI)

KÖZÉLET-DIPLOMÁCIA

Elutazott Gerhard Schürer

Vasárnap elutazott hazánkba Gerhard Schürer, miniszterelnök-helyettes, az NDK állami tervbizottságának elnöke, aki Faluvégi Lajossal, a Minisztertanács elnökhelyettesével, az Országos Tervhivatal elnökével folytatott tárgyalásokat.

Az 1983. november 17–20. között tartott megbeszélések központjában a két ország közötti árucserre-forgalom bővítésének lehetőségei, valamint az 1986–1990-es évek gazdasági együttműködésre vonatkozó elgondolások, a népgazdasági tervek egyeztetésének előkészítésével kapcsolatos kérdések álltak.

Az elutazásnál a Ferihegyi repülőtérén Faluvégi Lajos búcsúztatta a vendéget. Jelen volt Karl Heinz Lugenheim, az NDK tennkívüli és meghatalmazott nagykövete is.

Befejeztek

a magyar-laoszi tárgyalások

November 19-én jegyzőkönyv aláírásával befejezte munkáját a magyar-laoszi gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság VI. ülésszaka. A Vientianében tartó magyar delegációt Borbándi János, a Minisztertanács elnökhelyettese, a laoszi delegációt Saly Vongkhamsoo miniszterelnök-helyettese vezette. Az ülésszakon értékelték a magyar segítséggel épülő beruházások helyzetét. Örömmel állapították meg, hogy a 9. számú úton Phalane mellett sikerrel befejezték és határidőre átadták a forgalomnak a magyar segítséggel épült 4. számú hidat. Ujabb feladatokat határoztak meg a baromfi-farm és a vientiane-i 70 ágyas gyermek-kórház munkálatainak befejezése érdekében.

A két ország árucserre-forgalma fokozatosan növekszik. Az ülésszakon aláírt 1984. évi árucserre-forgalmi és fizetési jegyzőkönyv előirányzatai szerint elsősorban szövetek, akusztikai berendezések, elektromos cikkek ellenében kávé és kézműipari termékeket vásárolunk Laoszban.

Borbándi Jánost fogadta Kayson Phomvihane, a Laoszi Népi Forradalmi Párt Központi Bizottságának főtákarója, a minisztertanács elnöke.

Az SZKP pártmunkás-küldöttségének látogatása hazánkban

Mihail Poljakovval, az SZKP KB mezőgazdasági és élelmiszeripari osztálya helyettes vezetőjével az élen az MSZMP Központi Bizottságának meghívására november 14–20. között szovjet pártmunkás-küldöttség tett látogatást hazánkban. Havasi Ferenc, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a KB titkára fogadta Mihail Poljakovot. A szovjet küldöttséggel megbeszélést folytatott Ballai László, az MSZMP KB osztályvezetője. A delegáció ismerkedett a lakosság ellátását szolgáló ipari és élelmiszertermékek termelésének és értékesítésének kérdéseivel, a párt- és az állami szervek irányító és ellenőrző tevékenységével.

Elhunyt dr. Vágvölgyi Tibor

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy dr. Vágvölgyi Tibor elvtárs, a munkásmozgalmak régi harcosa, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Ellenőrző Bizottságának és az MSZMP budapesti bizottságának volt tagja, a Tankönyvkiadó Vállalat nyugalmazott igazgatója hosszan tartó betegség után elhunyt.

Dr. Vágvölgyi Tibor elvtárs temetése november 25-én, pénteken 14 órakor lesz a Mező Imre úti temetőben.

Elhunyt elvtársunk barátai, harcostársai, volt munkatársai 13.30 órától róhatják le kegyeletüket a Mező Imre úti temető díszravatalozójában.

Az MSZMP Központi Ellenőrző Bizottsága, az MSZMP budapesti bizottsága és Budapest Főváros Tanácsa,

*

Vágvölgyi Tibor 1911. április 16-án született Rákospalotán. Fiatalkorában kereskedelmi tisztviselőként dolgozott. 1930-ban lépett be az MSZMP tagjainak sorába, s a párt Budapest, VIII. kerületi szervezetében, valamint a Magántisztviselők Országos Szövetségében tevékenykedett. 1936-tól 1940-ig az Országos Ifjúsági Bizottság egyik titkára volt. A felszabadulás után — a munkásegység megteremtésén fáradozva — több fontos tisztséget töltött be. Dolgozott a Szociáldemokrata Párt oktatási titkáráként, s fővárosi bizottságának vb-titkáráként, 1945-től az SZDP, majd a két párt egyesülése után pedig az MDP nagy-budapesti titkarhelyetteseként. 1948–1956 között az MDP központi vezetésének volt

tagja. 1948-tól 1951-ig a Munkásmozgalmi Intézet igazgatóhelyettesi tisztét töltötte be. A budapesti pártbizottságban 30 esztendőn át megszaktítás nélkül tevékenykedett. 1945–1953 között országgyűlési képviselő volt. 1950-tól 1983-ig a Fővárosi Tanács tagjaként tevékenykedett. Az 1950-es évek első felétől a Tankönyvkiadó Vállalat igazgatója volt. 1973-ban ment nyugdíjra. Az MSZMP X. és XI. kongresszusa a KEB tagjainak sorába választotta.

Eredményes munkájának elismeréseként számos magas kitüntetésben részesült, így tulajdonosa volt többek között a Szocialista Hazáért Erdemrendnek, a Munka Vörös Zászló Erdemrendnek és a Szocialista Magyarországi Erdemrendnek.

A Legfelsőbb Bíróság teljes ülése

Hétfőn megtartotta idei tanácskozását a Legfelsőbb Bíróság legmagasabb szintű testülete: a teljes ülés. A Markó utcai székházban lezajlott eseményen a Legfelsőbb Bíróság bíráival együtt részt vett dr. Markója Imre igazságügyminiszter, dr. Nyíri Sándor, a legfőbb ügyész helyettese, s meghívták a tanácskozásra a megyei bíróságok elnökeit is. A tanácskozáson áttekintették a legutóbbi időszakban végzett munkát, valamint a Legfelsőbb Bíróság előtt álló feladatokat.

Dr. Szilbereky Jenő, a Legfelsőbb Bíróság elnöke előadói beszédében egyebek között rámutatott, hogy az igazságszolgáltatás feladatai szorosan összefüggnek a szocialista jog funkcióival, a társadalmi viszonyokkal. A Legfelsőbb Bíróság kiemelt feladatai közé tartozik — mondta az elnök —, hogy segítse az igazságszolgáltatás hatékonyságát, továbbra is biztosítsa a rend, az igazság, a törvényesség érvényesülését. A következő időszakban fokozottan, és jogpolitikai igényként is jelentkezik a közvagyon, a közélet tisztaságának védelme, a kötelezettségek fegyelmezettebb teljesítése, a gazdálkodó szervezetektől pedig az eddigénél nagyobb gondosság, körültekintés megkövetelése.

A teljes ülés — az elnöki előterjesztés nyomán — elemezték a bűnözés helyzetét. Ennek kapcsán kiemelték, hogy szükséges a közveszélyes munkakerülő személyekkel szemben még következetesebben fellépni, a közvagyon, és a személyek javait károsító

bűncselekmények új, sajátos elkövetési módjai pedig szigorú büntetések kiszabását követeli. A gazdasági bűncselekményekkel gyakran együtt jelentkeznek a korrupciós cselekmények; ez a társadalmi védekezés hatékony módszereit és a büntetőjogi eszközök fokozott alkalmazását indokolja.

Az országgyűlés legutóbbi ülésén az iparról szóló beszámoló lapcsán is hangsúlyosan szerepelt a vállalati átszervezésekkel járó esetleges munkaerőmozgás. A tapasztalatok szerint a vállalati átszervezések eddig nem sok munkügyi vita keletkezett.

Megállapították a teljes ülésen, hogy a vállalatok és a szövetkezetek közötti viták száma, tárgya, perértéke az utóbbi időben a korábbinál jobban tükrözi a gazdálkodó szervezetek nagyobb költségerzékenységét, az igényeik érvényesítéséhez fűződő tényleges érdekeket. A szerződésességéből származó igények érvényesítésénél, a vállalatok magatartásának vizsgálatánál a bíróságoknak fokozott figyelemmel kell lenniük arra, hogy a jelenlegi gazdasági körülmények kezdeményezőkésséget, kockázatvállalást és felelősségviseletet kívánjanak.

A teljes ülésen a felszólalók — köztük dr. Markója Imre és Varga Péter, az MSZMP Központi Bizottságának osztályvezetője — sokrétűen elemezték a jogélet, a szocialista törvényesség, az igazságszolgáltatás más időszaki kérdéseit is, majd egyhangúlag elfogadták a következő időszak feladatiról szóló előterjesztést. (MTI)

Megalakult a COOP-HOTEL

A Cooptourist gesztorságával megalakult az Országos Szálloda- és Üdülésszervezeti Társulás, a COOP-HOTEL GT — amelynek ügyvezető igazgatója Simkó Miklós hétfőn tájékoztatta az újságírókat.

Mint mondotta, a gazdasági társulás 12 áfész és három szövetkezeti vállalat a VOSZK Szövetkezetek Kereskedelmi Ipari és Szolgáltató Közös Vállalat, a SZÓVORG Szövetkezeti Szervezési és Számítástechnikai Iroda, valamint a Cooptourist társulásaként alakult meg elsősorban a szövetkezeti szálláshelyek, az üdülésszervezetek jobb kihasználása érdekében.

A COOP-HOTEL GT célja, hogy egységes szállodalánca szervezze a szövetkezeti szállodákat, megteremtse a közös értékesítés le-

hetőségét. Ennek érdekében a gazdasági társulás folyamatos piacutatást végez, a piaci tendenciák ismeretében pedig javaslatokat készít a versenyképesség és a gazdaságosság javítására. Az anyagi eszközöktől függően fokozatosan egységesítik a szállodák berendezését, kialakítják azok jellegzetes arculatát, oly módon, hogy az egyes szállodák ugyanakkor ne veszítsék el egyéni vonásaikat, megszokott hangulatukat. Egyelőre 12 szövetkezeti szálloda tagjai a láncnak, ezek mindegyike megfelel mind a bel-, mind pedig a külföldi turizmus igényeinek. A tervek szerint a későbbiekben a többi szövetkezeti szálloda és a jelenleg még szervezés alatt álló üdülésszervezetek is csatlakoznak a gt-hez. (MTI)

Méhes Lajos beszéde

Unido-tanácskozás hazánkban

Hétfőn megkezdte munkáját az ENSZ Iparfejlesztési Szervezete, az Unido II. gyógyszeripari konzultációja Budapesten, a Duna Intercontinental szállóban.

A megnyitói ülésen — amelyen jelen volt Schultheisz Emil egészségügyi miniszter és Abd-el Rahman Khane, az Unido ügyvezető igazgatója is — a magyar kormány nevében Méhes Lajos ipari miniszter köszöntötte a tanácskozás résztvevőit. Beszédében hangsúlyozta, hogy a Magyar Népköztársaság támogatja az új nemzetközi gazdasági rend létrehozására irányuló törekvéseket. Országunk kormánya egyetért az Unidónak azzal a célkitűzésével, hogy a nemzetközi együttműködés erősítése révén növekedjen a fejlődő országok részesedése a világ ipari termeléséből. Az egyenjogúság és a kölcsönös előnyök elve alapján az elmúlt években bővítettük gazdasági együttműködésünket a fejlődő országokkal — s az Unido II. gyógyszeripari konzultációjának magyarországi megrendezése ennek a tevékenységünknek is az elismerése — mondotta a miniszter.

Hazánkban 43 fejlődő országgal van műszaki-tudományos együttműködési megállapodása.

Felsőoktatási intézményeinkben pedig évente 2000–2500 fejlődő országbeli hallgató tanul.

A konferenciát Abd-el Rahman Khane nyitotta meg. Kifejezte reményét: ez a tanácskozás is hozzájárul ahhoz, hogy a világ népei elkerüljék a pusztító betegségeket, a világ minden táján fejlődjen az egészségügyi ellátás.

Abd-el Rahman Khanet délután találkoztunk magyar újságírókkal az Atrium Hyatt-szállóban. Elmondotta: egyetlen ország sem nélkülözheti nemzetközi kapcsolataiban a gazdasági megfontolásokat, de reális lehetőség van rá, hogy a rászoruló országok érdekei az eddigieknél jobban érvényesüljenek. Néhány területen az UNIDO keretében már kidolgoztak olyan szerződés tervezeteket, amelyek biztosítják, hogy a gazdaságilag gyengébben fejlettségek országok előnyösebb feltételekkel jussanak gyógyszeripari eljárásokhoz.

Abd-el Rahman Khane magyarországi látogatása során fogadta Méhes Lajos, dr. Schultheisz Emil és dr. Várkonyi Péter külügyminiszter.

Dr. Abd-el Rahman Khanet találkoztunk Bartha Ferenc miniszter-helyettesével, az UNIDO magyar nemzeti bizottsága elnökével és Beck Tamással, a Magyar Kereskedelmi Kamara elnökével.

A megbeszéléseken szó volt az UNIDO-nak a nemzetközi gazdasági kapcsolatok fejlesztése érdekében folytatott tevékenységéről. (MTI)

Befejezte munkáját az MSZDSZ

VII. kongresszusa

A Magyarországi Szlovákok Demokratikus Szövetsége VII. kongresszusának második, befejező napján, vasárnap folytatták a vitát. Az MSZMP KB politikai főiskoláján tanácskozó küldöttek beszámoltak a hazai szlovákság életéről, munkájáról, helyi kezdeményezéseiről.

Ribánszki Róbert, a Hazafias Néppárt Országos Tanácsának titkára a HNF Országos Tanácsa nevében köszöntötte a kongresszust. Felszólalásában hangsúlyozta: a szlovák lakosság eredményei hozzájárulnak a magyar nép társadalmi egységének erősödéséhez, a magyar és a szomszéd népek együttműködéséhez, barátságának, testvériségének elmélyítéséhez. Az utóbbi években sokrétűbbé, tartalmasabbá vált a szlovák lakosság, valamint a HNF testületeinek kapcsolata.

Such János, a szövetség főtákarója a vitában elhangzottakat összegezve elmondotta: a felszólaló 37 küldött és meghívott értékes javaslataival egészítette ki a beszámolót és a határozati javaslatot. Felhívták a szövetség és

a választott testületek figyelmét: a továbbiakban is anyanyelvű, nemzetiségi kultúrájuk szeretetére, nemzeti és nemzeti tudatos vállalására neveljék a szlovák lakosságot.

A kongresszus küldöttei Kádár Jánosnak, az MSZMP Központi Bizottsága első titkárának küldött levélben fejezték ki a hazai szlovák anyanyelvű lakosság rágaszkodását szocialista rendszerünkhez. Biztosították pártunkat és kormányunkat, hogy a szlovák ajkú lakosok a magyarokkal és más nemzetiségekkel együtt a jövőben is tevékenyen vesznek részt szocialista társadalmunk építésében, a közéletben.

A továbbiakban a kongresszus egyhangúan elfogadta a beszámolót és a határozati javaslatot.

A választmány titkos szavazással megválasztotta a szövetség elnökének Such Jánost, főtákaróknak Jakab Róbertnek. Kőpeczi Béla művelődési miniszter üdvözölte az újonnan megválasztott országos választmányt és az elnökség tagjait. A kongresszus az elnök zárószavával fejeződött be. (MTI)

Mit ér egy csésze kávé?

Mit tagadnam, kötözködni indultam Meló Lászlóhoz. Az ok prózai. Az építők szakszervezetének sportfőnöke is részt vett azon az összejövetelen, amelytől Balatonfűred ugyan nem lett hangos, de a SZOF tanközpontja igen. A szakszervezeti sportvezetők háromnapos továbbképzésének kelős közepén ugyanis elhangzott egy kérdés. Elég nyersen. Valahogy így: „Van-e nálunk tömegsport?”

Ha ezt a kérdést akkor és ott szükségesnek látta valaki feltenni, akkor — bármiféle válaszok érkeztek rá — érdemes a figyelemre. Mégpedig arra a figyelemre, amely a mindennapok gyakorlatára könyököl és néha bizony megbicsaklik a karja.

Az építők szakszervezetének kell, muszáj, hogy saját véleménye legyen a tömegsportról, mert furcsa iparágat fog össze. A furcsaság oka a vándorélet, a szétszórtság, amelyet a ciklikonál okosabban decentralizáltságnak neveznek.

Koncentráljunk hát erre, gondoltam, amikor előre összerírtam vagy tizenöt kérdést. Ez a felirósi gyenge bizonyítvány az újságírókról, de ismétlem, félig-meddig kötözködni indultam Meló Lászlóhoz. Olyankor pedig legyen pontos és összefogott az ember.

♦ Mit nevezünk ma tömegsportnak? — kezdem a beszélgetést, a „ma” szót kicsit megnyomva.
— Kétféle meghatározás létezik, attól függően, mire tesszük a hangsúlyt. Arra, hogy tömegesen, vagy arra, hogy rendszeresen vesznek-e részt benne.
♦ Az építőknél hol a hangsúly?
— Szerintünk a tömegsportban részt vevők azok, akik elindulnak a helyi TSF-ek által rendezett alapfokú bajnokságokon, valamint akik rendszeresen sportolnak egész évben a munkahelyi rendezvényeken.
♦ Akik a tömegsportot, illetve annak jelenlegi formáját kritizálják, abból indulnak ki, hogy az emberek ritkán, csak alkalmanként sportolnak.
— Igen, a legtöbben ezt mondják...
♦ ... és okkal mondják vagy ok nélkül? Az építők szakszervezetén belül lehet-e rendszerességről beszélni a tömegsportban?
— Lehet. Mindjárt mutatok néhány programot. Különböző vállalatok sportfelelősei állították össze a jövő évre. Tessék, itt van a pécsi tanácsai építők terve. Szerepel benne sí, teke, asztalitenisz, a kispályás foci oldalakat tesz ki. Vagy itt egy másik, a Tisza Bütoripari Vállalaté. Hetven-

nyolc sporteseményt tervez, s ebből van, ami öt hónap alatt tart.
♦ Ezek nagyon szép tervek, de egyelőre csak tervek. És ha egy részük elmarad?
— Ritkán fordul elő. Szinte alig.
♦ Hogyan lehet ezt ellenőrizni?
— Nagyon egyszerűen. Dokumentumokat, jegyzőkönyveket kérünk a versenyeiről. Annak idején az MHK-ban felírták résztvevőként még a halottakat is a temetőből. Ilyesmit most nem lehet. A megyebizottság utánanéző.
♦ Maradjunk még néhány szóra a kritizálóknál. Sokan közülük azért emelik fel a hangjukat, ha a tömegsportról esik szó, mert úgymond — az ország egészségi állapotát sokkal nagyobb mértékben befolyásolja a nikotin, a túltápláltság és az alkohol, mint a rendszeres testmozgás.
— Ebben, sajnos, sok az igazság, és a tömegsportot még jócskán lehet fejleszteni a mi házunk táján is. De nem mindegy, hogy hogyan. A mozgásigényt csak azzal lehet felpiszkálni az emberekben, ha olyan lehetőséget nyújtunk, amelylyel élni is tudnak.
♦ És az építőknél ez így van?
— Igyekszünk, hogy így

legyen. Három területre helyezük a hangsúlyt a tömegsportban: a munkahelyekre; a munkásszállókra és a szakmunkástanuló-intézetekre.

♦ Melyik „muzsikát” a legjobban?
— Hol ez, hol az. A munkásszállásokon kell a legjobban bízni az embereket, pedig ma már szinte mindenütt van sportpálya. A szakmunkástanulóknál fordított a helyzet, ott a lehetőségekkel van baj. Az iskolák legújabbjában nincs tornaterem, hiányoznak a sportpályák. A vállalatok próbálják őket segíteni, ahogy lehet...

♦ Az építők az országban az elsők között alakították meg kerékpáros-szakosztályukat, még „annak idején”. Aminek a sporton kívül mozgalmi jelentősége is volt, hiszen, tudtommal, ők hordták a röplapokat. Nemrég az Építők SC felosztatta kerékpáros-szakosztályát. Tömegsportként azért megmaradt a bringa?
— Nem nagyon, bár vidéken egyre több túrát szerveznek a vállalatok. Sajnos, erre nem a legjobbak a kilátások. A kölcsönzési lehetőségek minimálisak, márpedig akinek nincs gépe, az ma kétszer is meggondolja, hogy legyen-e, hiszen egy jobb túrakerék-pár több mint kétezer forint. Azonkívül a mi közlekedési szabályaink sem kedveznek a kerekés túrázóknak.

♦ És a gyalogosoknak? A természetjárás is megdrágult. A közlekedés, szállás...
— Nálunk, építőknél, más a helyzet. A mi kirándulóinknak hétvégeken módjuk van igénybe venni — kölcsönösen — egymás munkásszállóit húsharmadik forintokért, ami igazán nem nagy pénz egy éjszakáért.

Elfogytak előre felírt kérdéseim. Bosszankodtam. Végül is kötözködni jöttem Meló Lászlóhoz. S lám, mosolyogva egy kávét tett elé. Nemigen sikerülhetett a dolog.
Vagy mégis? A kávé alig langyos már.

Végh-Alpár Sándor

SPORT ÉS GAZDASÁG

A hóbiznisz harc vonalai

A tél közeledtével mind nagyobb érdeklődéssel és izgalommal figyelik a téli sporteszközök gyártót a közép- és hosszú távú időjárési előrejelzéseket. A nagy várakozások üzleti szempontból teljesen érthetőek, hiszen az elmúlt esztendő rendkívül enyhe, többnyire hőmentes tele jócskán megcsappantotta a fehér sportok „iparágát”. Úzók jövedelmét. A téli sporteszközök gyártóinak üzletmenete az elmúlt esztendőben igencsak megérezte a tőkés világon végigsöpörő újabb válsághullámot is, hiszen a stagnáló, vagy alig növekvő jövedelmekből az emberek mind kevesebbet fordítottak új sportcikkre beszerzésére. A fejlett tőkés országokban már mutatkoznak a gazdasági felülről kezdeti jelei, így most nemcsak a „Hóisten” kegyetől függ az idei téli sportbiznisz alakulása.

A válság „diétás” éveiben érhető módon számos nagy sportcikket gyártó cég rogyant meg, illetve kénytelen volt lehúzni a rolót. Csak az igazán márkás, patinás cégek maradtak talpon. A túlélők között viszont réven nem látható vilkos verseny kezdődött a vásárlók visszahódításáért, no meg a profitok növeléséért.

A téli sportok közül mindenekelőtt a síelés jelentett néhány évvel ezelőtt, s jelent majd idén is — a várakozás szerint — bombázóüzletet. Noha az aerobik sok szász „léchivót” csalogatott be a kelemesen fűtött tornatermekbe, a síelés szerelmesei továbbra is hűségesebben állják a határt. Erre számíthatnak a legnépszerűbb fehér sporteszközök gyártói, s ezért szinte naponta lépik meg a vásárlókat újabb és újabb „felszerelés-csodákkal”. Az üvegátlás szuperszilárd, a mindentudó hőszűrővel, a formatervezett sítöltőnyők, a műszaki csodaszámú menő kőtések és egyéb nélkülözhetetlen tartozékok káprázatos vásárlási kinyitja még a legszorosabban zárt pénztárcákat is. Persze, csak azoknál, akik tehetik. A statisztikák tanúsága szerint ugyanis a téli sportok szerelmesei újabbak ritkábban cserélik felszerelésüket, gazdasági okokból tovább ragaszkodnak a „régivel kedvesek”.

A téli sportok királynőjének meglehetősen nagy az „udvartartása”. Más szóval: a síelés körül egész iparág alakult ki. A hegyi szállodák, a síparadicsomok, a téli szabadidőruházat ipar, az utazási irodák — és a sort még hosszasan lehetne folytatni — bevételei tévív idején szinte kizárólag a síelők számától, illetve azok anyagi lehetőségeitől függenek.

Érdemes egy rövid pillantást vetni a „sípár” kulisszái mögé. A jókedvű, ünneledt téli kikapcsolódás mögött kíméletlen verseny folyik minden egyes vásárló megnyeréséért, illetve a versenytársak visszaszorításáért. 1979-ben a fejlett tőkés országokban 11 millió pár síléc talált gazdára, de tavaly az eladások már 5,3 millióra csökkentek. Az előrejelzések szerint az idei téli szezonban valamelyest emelkednek majd az eladások, jó esetben elérhetik az 5,7 millió párt.

Mintegy négyszáz sílécgyártó vállalat versenyez a „torta” felosztásáért, közülük, persze, csak néhány tucat tartozik az igazán „menők” közé. Az iparág elitjét a francia, az osztrák, a nyugatnémet és az olasz cégek alkotják, de mind több borsot törnek a jövevény vállalatbirodalmak orra alá az új jövevénynek számító japánok. A szigetország sportszer-gyártói évről évre növelik kiváló minőségű és kedvező árú felszerelésük kivételét. Nem megalapozatlan az a jóslat, hogy a japán sporteszközök néhány év múlva tarolnak majd a piacon, csakúgy, mint a személgépkocsi, a szórakoztató elektronikai cikkek, az órák és a fényképezőgépek esetében történt. A patinás nyugat-európai sportszer-gyártókat közvetlen üzleti veszély egyelőre még nem fenyegeti, de már most fel kell készülniük a várható japán kihívásra. A jelek szerint idén sikerül megszilárdítani vezető pozícióját a világ első számú sílécgyártó cégének, a francia Rossignolnak. A franciaországi székhelyű vállalat mintegy tíz országban folytat termelést, évente átlagosan 1,7 millió pár lécet ad el. A kedvezőtlen konjunktúra hatására termelésének ma már csak háromnegyede síléc, a növekvő kereslet ki-

elégítésére viszont erőteljesen fokozta teniszütőgyártását. A cég vezetői abban bíznak, hogy idén már sikerül némi nyereséggel zárniuk az évet, talványig ugyanis a veszteségek összege meghaladta a 3,5 millió dollárt. Különösen az osztrák gyártók jelentenek éles konkurrenciát Rossignolnak, hiszen ma már minden harmadik eladott síléc a „Made in Austria” feliratot viseli a világon.

Nyugati szomszédunk legnagyobb és legismertebb sílécgyártója az az Atomic cég, amely öt évvel ezelőtt megvásárolta Franciaország második legnagyobb „síüzemét”, a Dynamicot. Ezzel az Atomic nemcsak multinacionális vállalat lett, hanem közvetlen állomásokat épített ki a francia „frontvonalon”. Az Atomic tavaly 650 millió schilling értékben 685 ezer pár lécet adott el, idén szeretnének 720 ezer párat forgalmazni. A cég termelésének 78 százalékát exportálja, ebben alig marad el a Rossignoltól, amely gyártmányainak 80 százalékát adja el külföldön. Sikeresen terjeszkedik az Atomic külföldön, hamarosan megindul a termelés a Svájcban alapított leányvállalatánál is. Ugyancsak jobb szelekre, illetve jobb hóra számít a viághírű Fischer sportszer-gyártó csoporthoz tartozó osztrák Kastle légyár is, amelynek forgalma tavaly 2,7 százalékkal esett vissza, s összességében 290 ezer pár sílécet sikerült értékesítenie.

Dramai üzleti harcot folytatnak a sílécgyártók is. A szakma „császára” a francia Salomon családi vállalat, amely a világ síkötési piacának egyharmadát tartja a kezében. Éves forgalma meghaladja a 120 millió dollárt. Egyelőre sikeresen veri vissza a trónkövetelő, ugyancsak francia Look cég megújuló támadásait. Nem könnyű kivédeni a kőtésüzletben ugyancsak erősen érdekelt Atomic piaci „cseleit” sem, a Salomon azonban egyelőre állja a rázúduló versenylávnát.

Komoly piacot jelent a sígyártóknak Olaszország, ahol évente átlagosan 550 ezer pár talaj gazdára. A csizma alakú földközi-tengeri ország „téli iparában” azonban nem a lécek, hanem a sícsizmák jelentik az igazi üzletet. Itália a világ legjelentősebb sícsizmagyártója, 1979-ben itt állították elő a világon forgalomba hozott sílábbelük nyolcvan százalékát. Ez az arány azóta sem csökkent lényegesen, igaz, az eladott csizmák száma fokozatosan apadt az elmúlt években.

A sícsizmapiacot a Montebelluna és a Nordica cégek uralják. Az utóbbi maga állítja elő a világtermelés 26 százalékát, eladásai 1981-ben meghaladták az 50 millió dollárt. Az eladási statisztikák arról árulkodnak, hogy a két olasz sikercég nem ülhet nyugodtan babérjain, mert az osztrák Koflach, valamint a Salomon is megjelent a piacon. Sőt, néhány spanyol, és nagyon olcsón termelő délkelet-ázsiai vállalat is mind erőteljesebben kopogtat a sportáruházak ajtóin.

Az 1983/84-es téli idény kezdetén tehát ilyen képet mutatnak a téli sporteszközök gyártóinak harcállásai. De nem lenne teljes a kép a „sívilágon” kívüli környezet helyzetének felvázolása nélkül.

A síléc és a „kapcsolódó” felszerelések üzletágát messze uraldó helyzetben vannak a hegyekben, de egyre népszerűbbek az egység „havas és jeges eszközök” is. Nem olcsó mulatság a bobszánkó, de piaca útemesen emelkedik, az eladások évről évre növekszenek. Ugyanez a helyzet a korcsolyák, a jégvitorlák és a jégcszánkók piacán, amelyre ugyan csak az eszközök technikai és minőségi forradalma a jellemző, az árrobbanásról nem is beszélve.

A tél tehát nemcsak sok örömet, hanem sok bosszúságot, esetleg csődöt is hozhat a sportcikkgyártóknak. Hosszabb távon azonban nem kell tartaniuk a tömeges tönkremenéstől, hiszen az emberek mozgásigénye, játék- és szórakozásvágya a szabad levegőn egyre növekszik. Arra viszont fel kell készülniük, hogy a jövőben a kereslet inkább az olcsóbb, de még jó minőségű téli sportcikkre irányába toódik el, a szuperdrága és szupercsoda felszerelések nagy tömegben mind nehezebben találhatnak majd vevőre.

Gara Szabolcs

DRÁMA ÉS DIADAL A HAJRÁBAN

Kosárlabda

— Telefonjelentésünk —

A 4000 néző helyéről felállva tapsolt, visított, fűtött — egészen az utolsó percig. A pálya szegélyén a megsokszorozott háromszor több cheerleader (a hangulatot ébrentartó, vonzó megjelenésű hölgy) énekelt, riszálta magától; peregettek a dobok, haragoltak a trombiták. Szerdára virradóra minden jelenlévő pontosan érezte, hogy Rustonban, a női kosárlabdák egyik fellegetvárában tartózkodik.

Olyan ünnepezt szírók indultak rohamra a magyar lányok ellen, mint Janice Lawrence, Kim Mulkey és Kai Koneza, a válogatott pillérei. Mindhiába. A publikum növekvő értetlenségével tapasztalta, hogy az a magyar válogatott, amely korábban két szerényebb képességű amerikai gárdától is kikapott, egyáltalán versenyben maradhat a legjobbakkal, az egyetemi csapatokkal szemben. Még ennél is többet. Másfél perccel a befejezés előtt 74-74 volt az állás. Pontatlan dobás következett. A magyar csapat vezetője, a korábban távolról duplával né-

hány centit tévedett, de a lepattanó labdát Winter megkaparintotta. Az óra 0,54-et mutatott és a hangzavar mintegy vezényszóra felbicsakadt. Winter kezében a labda és a nagy lehetőség, pedig már úgy tűnt: ez a meccs is kicsuszik a marokunkból.

Igéreten kezdődött. A 13. percben 31-16 a javunkra. Am az első félidő higgadt, kulturált csapatjátéka után a folytatásban a legizisztább ziccerek is kimaradtak. Felhoztuk az ellenfelet. Olyannyira, hogy a 36. percben kiegyenlített (69-69). A tombolás elérte a tetőfokot, Németh Agnes kipontozódott. Bejött Petrik, a remekül helytálló, de kimerült Borkát pedig Winter váltotta fel.

Rossz érzéseink nem igazolódtak, mert a cserejátékosokkal is tartottuk az eredményt...

Tehát 54 másodperccel a vége előtt Winterhez került a labda, a cheerleaderek megmerevedtek, a dobosok, trombitások letették hangszereiket és dermedten néztek, amit a diósgyőri lány Kiss Lenkéhez passzol. Kiss ziccerben egy csett csinált és ekkor „leütötték”. Annnyira nyilvánvalóan, hogy a hazai bírónak büntetőt kellett itélnie. Már csak 34 másodperccel

a tiszta játékidő. Kiss keze nem remeg. Mindkét dobása pontos. 76-74! Az amerikaiak előre lendülnek, de Mulkey dobása a gyűrűről lecsorog és a mieink leszedik a labdát. Ami aztán az utolsó 18 másodpercben történt, az már nem emlékeztetett játékra. Az ellenfél egész pályás letámadás örve alatt csipett, harapott, dulazkodott. Sorozatosan szabálytalankodott. Mi rendre az oldalbedobást választottuk, egészen az utolsó másodpercig, amikor is Kiss Lenke már nyugodtan kihasználhatta büntető lehetőségeit. Aztán indiántanc, mámor, kicsi a rakás, nagyot kíván, a pálya kelős közepén...

Rögönzött értékelésként csak annyit, hogy a versenyzőknek sem tulajdonítottunk túlzott jelentőséget, most a diadal se káprázatosan el. Egy ilyen túrán elsősorban tanulni kell, minél többet. Főként lendületet, dinamikát, amelyben a vendéglátók vitathatatlanul felülmúlják a mieinket.

Küldetésünk szerdán délután autóbusszal indult közelekvő állomáshelyre, Baton Rouge-ba. Magyar válogatott—Louisiana Tech 78-74 (41-33). A legjobb dobók: Boksay (24), Kiss (17), Németh (16), Belobér (8), Borka (8), ill. Lawrence (35), Gant (17). Gyártás Tamás

APRÓHIRDETÉS

ALLÁS

Műszergyártó szövetkezet felvessz főállásban esztorgályos szakmunkásokat. Jelentkezés: Oraműszer Ipari Szövetkezet Bp. VI., Jókai u. 9-11. sz. alatt a munkügyi előadónál. Telefon: 321-392.

Óbudaiak, figyelem! Felvesszünk Bp. III. ker., Bojtár utcai településre lakatos, hegesztő, segédmunkást, változó munkahelyre központifűtés-szerelőt. Vidékieknek munkásszállást biztosítunk. „UNIVERSAL” Ipari Szövetkezet, 1078 Bp., Hernád u. 45. Telefon: 428-131.

Szövetkezetünk férfi és női betanított gép-munkásokat felvessz. Telefon: 132-002.

Középfokú raktárgazdálkodási szakvizsgával rendelkező félkészáruraktárost felvesszünk. Telefon: 331-334 vagy 132-002.

Szövetkezetünk gyakorlott statisztikust felvessz. Telefon: 132-002.

Két agilis fiatalember alapfokú sportszervezői végzettséggel (továbbtanulási szándékkal) állást keres. Jelentkezés: SPORT — 1983. Ifjúsági Lapkiadó Vállalat hirdetésosztály Bp. VI., Dalszínház u. 10. 1062.

Gyakorlattal rendelkező SZTK-ügyintézőt felvesszünk. Telefon: 132-002.

Gyakorlattal rendelkező bérszámfejtőt felvesszünk. Telefon: 132-002.

Gépezettechnikusi végzettséggel rendelkező díszpécsert önálló feladatokat ellátására felvesszünk. Telefon: 132-002.

Gépgyártási és fémtömegcsikkipari gyakorlati gyártmánytervezőt felvesszünk. Telefon: 134-036 vagy 132-002.

Szövetkezetünk szerzőkésztő szakmunkásokat felvessz. Telefon: 132-002.

Szövetkezetünk lakatos szakmunkásokat felvessz. Jelentkezni lehet a 132-002-es telefonon.

Asocsa gépkönyvelésben jártas anyagnyilvántartót felvesszünk. Telefon: 132-002.

Bőr- és Cipőipari Kutató Fejlesztő Vállalat azonnali felvételre keres minőségvizsgáló és érikelő munkakör betöltésére cipőipari alja gyártástechnológiai gyakorlattal is rendelkező középfokú végzettségű munkatársat, valamint cipőgyártó szakmunkásokat. Jelentkezés: Bőr- és Cipőipari Kutató Fejlesztő Vállalat Bp. IV., Páksi József u. 43. Telefon: 696-500/142 mellék, munkaügyi csoport.

Szolgáltató kisvállalat közép- vagy felsőfokú munkaügyi végzettséggel önálló, gyakorlott munkaügyi vezetőt keres. Budapesti előnyben jelöljük VI., Dalszínház u. 10. II. em. hirdetés osztály.

TIPSZOLG — Budapest VIII., Pogány József u. 15. — felvessz gyakorlati rendelkező pénztárost, árkalkulátort, épületgépész, művezetőket vagy építészeket, magásgépészeti vezetőket és építészeket, villanyszerelőket, ácsokat, fűtés-szerelőket, kőműveseket, segédmunkásokat. Vidékről saját busszal szállítunk. Bérézés: teljesítménybér. Jelentkezés személyesen.

Gyakorlott könyvelőt felvesszünk. Telefon: 132-002 vagy 135-009.

Fémtömegcsikk és ipari kisgép gyártásával foglalkozó szövetkezet munkavédelmi szakembert keres. Telefon: 138-446 vagy 338-437.

MEKOFEM ISZ tevényt hirdet szerzőkésztő, gépteljesítésben jártas tmk-lakatos, esztorgályos, kezdő géplakatos és lakatos szakmunkások részére. Továbbá forgácsoló és lakatos üzemi munkába betanított munkára, jó kereseti lehetőséggel várjuk a jelentkezőket. Érdeklődni lehet Budapest VIII., Kőrös u. 27., Pézsa Albert telephelyénél. Telefon: 136-430/5.

Forgácsoló műhelyünkbe esztorgályos szakmunkásokat felvesszünk. Telefon: 132-002.

LAKÁS

Eladó Zuglóban földszinti garzon örökklakás 450 000 Ft kp. + OTP. — Erdéklődni: 636-483, csütörtök 17-19 óráig.

Kiemelt budapesti munkákra, magas kereseti lehetőséggel

a Középmagyarországi Közmű- és Mélyépítő Vállalat

FELVESZ:

ÁCS, VASBETONSZERELŐ, CSŐSZERELŐ, HEGESZTŐ, KŐMŰVES SZAKMUNKÁSOKAT, KUBIKOSOKAT, SEGÉDMUNKÁSOKAT.

Helyben biztosítunk szállást, étkezést.

Nógrád és Heves megyéből munkásszállító autóbusszjáratunk vannak.

JELENTKEZÉS:

felvételi irodánkban, közvetlenül a 3. sz. METRÓ-állomások mellett:

Arany János utcai megállónál,

Budapest VI., Zichy Jenő utca 1. (Bajcsy-Zsilinszky út sarok.)

Kőbánya-Kispest végállomástól 600 méterre,

a 31. sz. mh. főépítésvezetősegen,

XIX., Kispest, Vak Bottyán u. 43. sz. házzal szemben,

valamint a központban: Gödöllő, Tessedik Sámuel u. 6.

RIKI-TIKI-TÉVI

Színés, magyarul beszélő indiai-szovjet játékfilm, Kipling világhírű elbeszélése nyomán.

Az egzotikus környezetben, az indiai dzsungelben játszódó mese főhőse Teddy, a bátor kisfiú és a megáradt folyóból kimentett monguz, Riki-Tiki-Tévi. A hálás kis állat felveszi a küzdelmet a félelmetes kobra kígyóval...

A CSOKONAI/du./ és az OLIMPIA/du./ mozi műsorán.

IPARI SZERELVÉNY ÉS GÉPGYÁR

Szerszám és Porkohászati Gyára, Budaörs, Gyár u. 2.

FELVÉTELRE KERES

szerszámüzemébe a legkorszerűbb gépparkkal felszerelt, speciális megmunkáló gépek kezelésére, szerszámgyártásban gyakorlott munkaerőket:

esztorgályos, marós, köszörős, szerkezeti lakatos, gépbeállító lakatos szakmunkásokat, betanított férfi munkaerőket, gépi sajtoló, kézi sajtoló, lapkicsiszoló, korszerű hőkezelőberendezés-kezelő munkakörökben.

Bérézés megegyezés szerint.

A gyár megközelíthető budapesti dolgozók esetében a

Budapest XI., Móricz Zsigmond körtérről induló 40-es és a Budapest XII., Moszkva térről induló 22-es jelzésű autóbusszokkal közvetlen csatlakozással a 140-es buszjáratral.

A gyár a vidéki dolgozók utazását külön autóbusszjáraival biztosítja. Elsősorban: Törökbálint, Páty, Érd, Vértessacska, Sósút, Budaörs, Budakeszi és a Budapest XI., XII. kerületi dolgozók jelentkezését várják.

Felvilágosítást ad a gyár munkaerő-gazdálkodása: telefon: 668-444/110 vagy 154 mellék.

Fővárosi 4. sz. Építőipari Vállalat (Budapest IX., Hámán Kató út 3-5.) megfelelő végzettséggel és építőipari gyakorlattal

felvessz: anyagbeszerzőt és anyaggazdálkodót.

Jelentkezés: az anyaggazdálkodási osztályon személyesen, írásban vagy telefonon: 130-804.

normatechnológust.

Jelentkezés: a munkaügyi osztályon személyesen, írásban vagy telefonon: 142-244.

Az Építőipari Gépesítő Vállalat

víz-, gáz-, fűtészerezési munkák elvégzésére

CSŐSZERELŐ SZAKMUNKÁSOKAT KERES.

Jelentkezni lehet: személyesen vagy írásban a vállalat munkaügyi és szociálpolitikai osztályán.

CIM: 1209 Budapest XX., Marx Károly út 255. Telefon: 279-040/150 mellék.

Belkereskedelmi Szállítási Vállalat

2. SZ. ÜZEMEGYSÉGE

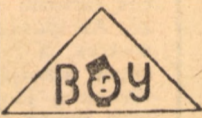
1984. január és február hó folyamán B-C kategóriás HIVATÁSOS GÉPJÁRMŰVEZETŐI TANFOLYAMOT INDÍT.

Jelentkezés feltétele:

8 általános iskolai végzettség, büntetlen előéletet igazoló hatósági erkölcsi bizonyítvány, letöltött katonai szolgálat.

A kiképzés nappali tagozatos.

A tanfolyam időtartamára havi 1700 Ft fizetést biztosítunk.

JELENTKEZNI lehet a személyzeti osztályon, BUDAPEST XI., KARINTHY FRIGYES ÚT 17. Telefon: 669-611/3 mell. (Személyzeti előadó.)

Épülő új telephelyre, modern munkakörülmények biztosításával, gáz- és olajtűzelésű berendezések, kazánok szervizéhez, javításához, tüzeléstechnikai mérésekhez szakmunkásokat, azonnali belépéssel felvesszünk. Felvesszünk továbbá lakatos, esztorgályos szakmunkásokat, lánghegesztőket. Keresünk továbbá kéményseprőket, segédmunkásokat, kőművest, elemző közhigiénés csoportvezetőt, épületgépész mérnököt, gépkönyvelőt, bérelszámoló, gépiró adminisztrátort. Egyéb felvilágosítás:

Fővárosi Kéményseprő és Tüzeléstechnikai Szolgáltató Vállalat

Budapest VI., Eötvös u. 21. Telefon: 126-626/15 mellék.

Azonnali belépéssel szövetkezeti tagnak felvesszünk

szerszámgyártás területén jártas lakatos, tmk-lakatos, villanyszerelő, darabolót, fényező, bérelszámoló, betanított munkást.

Jelentkezés:

Szerszámgyép- és Gördülőcsapágyjavító Kiszövetkezet Bp. VII., Rózsa F. u. 3. Telefon: 425-343.

Termelő-szövetkezet

BUDAPESTI FŐÁGAZATA

előnyös kereseti lehetőséggel

FELVESZ

változó munkahelyre,

csőszerező,

hegesztő,

lakatos és

betanított munkásokat.

JELENTKEZÉS

személyesen,

Budapest X.,

Kelemen utca 22. sz. alatt

vagy

telefonon 136-978 számon

az esti órákban.

Ügyintéző:

Székelyhidi Endre.

A FŐVÁROSI FOTÓ VÁLLALAT

FELVESZ

üzemfenntartási osztályára

ENERGETIKUST

középfokú végzettséggel és üzemfenntartási gyakorlattal.

VILLANYSZERELŐT

építészerelői gyakorlattal, műtermek, laborok fenntartási és felújítási feladataira.

ASZTALOS

SZAKMUNKÁST épületasztalos, bútorasztalos jártassággal.

Jelentkezni lehet:

FŐFOTÓ

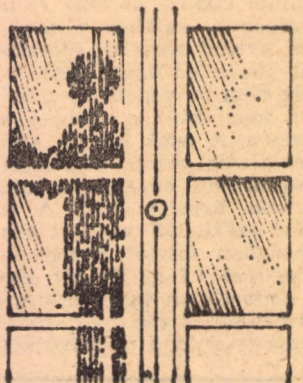
üzemfenntartási osztály, Budapest VI. ker. Liszt Ferenc tér 12.

Telefon: 420-781.

FŐFOTÓ

munkaügyi osztály, Budapest VII., Dohány utca 30/A.

Telefon: 223-064.

Szereltessen lakásába D-1 típusú dallamszengőt! Többféle dallam tetszés szerint programozható.

Ára: 1250.- Ft.

KAPHATÓ

a

Kontakta Elektron Mintaboltban,

Budapest IX., Ferenc körút 36.

Telefon: 170-053.

Egy hét a világgazdaságban

A második vonal

Viszonylag ritkán esik szó e rovatban a kisebb országok gazdasági gondjairól, hiszen ezek az államok nem meghatározói, hanem követői, egyúttal szenvedő alanyai a világgazdasági változásoknak. Kedvezőtlen konjunktúra idején számukra általában nem marad más lehetőség, mint a változó körülményekhez való minél gyorsabb alkalmazkodás megkísérlése. Az elmúlt héten három kisebb országban történtek olyan események, amelyek ugyan nem gyakorolnak számottevő hatást a világgazdaság „fő áramaira”, de jelzik, hogy a fel lendülés még meglehetősen távol van, illetve annak bekövetkeztéig még igen sok a tennivaló.

A holland kormány legutóbbi javaslata, melynek értelmében 6,5 százalékkal szándékozik csökkenteni a közalkalmazottak fizetését, sztrájkhullámot váltott ki a tulipán országában. Az 1,4 millió dolgozót érintő javaslat — amely legalább 3 százalékos reálbércsökkenést járhat — célja a költségvetés tetemes hiányának mérséklése. A bércsökkenés-tervezet egy eszköze annak az intézkedéssorozatnak, amellyel a holland kormány „áramvonalasítást” kívánja a gazdaságot.

A szakszervezet heves tiltakozását váltotta ki a tervezett intézkedés, s a közalkalmazottak részéről sem maradt el a válasz. A hét folyamán sztrájkba léptek a rendőrök, a börtönőrök, a vasutasok, a közművek dolgozói, a vámtisztviselők, a postások, valamint a közlekedési alkalmazottak. A munkabeszüntetések részlegesen voltak, illetve munkalassítással párosultak. Jelentős zavart okoztak a gazdaság működésében — áramkimaradások, a vasúti közlekedés leállása stb. —, de egyelőre nem benitották meg Hollandia „működését”. Gondot okozott a rotterdami kikötő leállása, valamint az akadékosztó áramellátás miatt bekövetkezett termelési zavarosorok. A termelési és a szállítási kiesések, előzetes becslések szerint több tízmillió guldenes kárt okoztak a holland gazdaságnak.

Fontos események történtek Európa más részén, nevezetesen Törökországban is az elmúlt héten. A választásokból a Haza Pártja került ki győztesen, a politikai események az átláthatóan gazdasági vonatkozásaival foglalkozunk. A választási győzelem nyomán az a Turgut Özal alakíthat kormányt, aki 1979–82. között az ország gazdasági minisztere volt. Megpedig olyan gazdasági vezéregyénisége, aki kemény intézkedéseivel — valamint a nemzetközi pénzügyi szervezetek segítségével — gazdaságilag ismét „szalonképessé” tette a világ előtt Törökországot. Tény, hogy Özal erős kézzel látott a gazdaság talpraállításához.

A szigorú intézkedések — importkorlátozás, adóreform stb. — hatására az inflációt 130-ról 25 százalékra sikerült leszorítani, a mintegy 20 milliárd dolláros külföldi adósságok visszafizetésére pedig haladékot kapni. Rövid idő alatt kétszeresére emelkedett a kivitel, s a külföldi bankok, a nemzetközi pénzügyi intézmények ma már ismét hajlandók kölcsönöket folyósítani az országnak. Az adott helyzetben valószínűsítendő gazdasági csoda történt Törökországban, a csod szeléről sikerült eljutni a talpraállítás folyamatához.

A monetarista jellegű szükségprogram Özal népszerűvé tette a nemzetközi pénzügyben, ezért választási győzelme külföldön is kedvező fogadtatásra talált. Most már jövődó kormányfőként, várhatóan tovább folytatja Törökország gazdasági szénájának rendberakását annál is inkább, mert Isztambul továbbra sem mondott le régi vágyáról, a Közös Piachoz való csatlakozásról.

Sűrűsödnek a gazdasági gondok a súlyos katonai kiadásokkal járó politikát folytató Izraelben. A kormány az elmúlt héten adta előadását az új pénzügyminiszter inflációellenes programjára, amely a jelek szerint nagy terhet ró a lakosságra és a vállalati szektorra egyaránt. Az elmúlt hónapokban tovább romlott az izraeli gazdaság helyzete; az infláció meghaladja a 130 százalékot, a fizetési mérleg ideiglenes megközelíti az 5 milliárd dollárt, a külkereskedelem pedig várhatóan 2,6 milliárd dolláros deficitet zárja majd az esztendőre. Tovább folytatódott az eladósodás, ugyanakkor a költségvetés bevételei nem növekedtek a kívánt mértékben.

Bár az elmúlt hetekben több drasztikus gazdasági intézkedésre is sor került, érthető módon ezek még nem éreztethetik — tervezett — jótékony hatásukat a gazdaság életében. Októberben csaknem 19 százalékkal értékelték le a sékel árfolyamát, s jelentősen emelkedett az alapvető fogyasztási- és iparcikkárát. (Az áremelés hírére hatalmas felvásárlási hullám söpört végig az országon.) Az államkinestár bevételeinek fokozása érdekében adóemelést is végrehajtottak.

Orgad pénzügyminiszter gazdasági csomagterve a lakossági fogyasztás visszafogásával, a hitelpolitika megszigorításával, s újabb jelentős adóemelésekkel kísérli meg a 21,5 milliárd dolláros költségvetési kiadások csökkentését. Gazdasági szakértők véleménye szerint nem könnyű hónapok várnak az izraeli lakosságra, a vállalatokra, és a gazdasági helyzetet sokat javítana a libanoni jelenlét felszámolása.

Gonda György—Szentgáli Péter

Gyógyszeripari konferencia

Középpontban a fejlődők

Az UNIDO (az ENSZ iparfejlesztési szervezete november 21–27. között Budapesten tartja a II. nemzetközi gyógyszeripari konferenciát. A rendezvény házigazdája Magyarország, ami elismerést jelent a hazai gyógyszeriparnak: termelésének 60 százaléka exportra kerül, és közvetlen módon is segíti a fejlődő világ országait, például közös gyógyszergyártó vállalatok létrehozásával (Nigériában, Indiában), külföldi szakemberek ki- és továbbképzésével, illetve magyar kutatók kiküldésével. A nemzetközi konferencián a magyar szakemberek is részt vesznek; Körtvélyes István ipari miniszterhelyettes, aki dr. Varga Edittel, a Magyar Gyógyszeripari Egyesülés elnökével tegnap sajtótájékoztatót tartott.

Az UNIDO II. általános konferenciáján 1975-ben azt a célt tűzték ki, hogy a fejlődő országok részesedése a világ ipari terme-

lésében 2000-re érje el a 25 százalékot. Ekkor fogadták el azt a javaslatot, hogy ennek segítésére alakítsák ki a fejlődő és a fejlett országok közötti állandó konzultációs rendszerét. Ennek része a mostani, II. gyógyszeripari konferencia.

Feladata az lesz, hogy vélemény-, és információserével értelmezzék a fejlődő világ fejlesztési gondjait, közösen segítsék azok megoldását. Külön figyelmet kap az UNIDO által 26 legfontosabbnak tartott hatóanyag és intermediár termék termelésének megszervezése, a fejlődő országokban termő növényi nyersanyagok hatóanyagának vizsgálata és ipari hasznosítása, valamint a náluk előforduló tömeges megbetegedések megelőzését szolgáló utóanyagok helyi gyártási lehetőségeinek számbavétele.

(Sz. K.)

Az országgyűlés ipari bizottságának ülése

Vaskohászati gondok

A világgazdasági válság hatásai — Intézkedés a huszonegyedik órában

Két napirendet tárgyal meg tegnap az országgyűlés ipari bizottsága. Szó van a kohászati helyzetéről, s az iparhoz kapcsolódó szabványok érvényesüléséről. Mindkét téma fontos a maga nemében, ám az sem véletlen, hogy a képviselők nagyrészt az előbbi témához szoltak hozzá. Ezen belül is főként a vaskohászatról vitatkoztak. Mert igaz, hogy a szinesfém- és az alumíniumkohászat is ebbe az ágazatba tartozik, de itt kevesebb ma a gond.

A tárgyszerű írásbeli elemzés adatokat, összehasonlításokat közöl, értelmez. Pedig nincs ezen mit magyarázni: a számok önmagukért beszélnek. A vaskohászat fennállásának talán legtragikusabb időszakát éli át. Ez annak ellenére igaz, hogy a terület költségvetési egyenlege jelenleg is pozitív, éves szinten meghaladja a 100 milliárd forintot. De a vállalati eredmények szakágazati szinten, ezen belül a Lenin Kohászati Műveknél, a Dunai Vasműnél és az Ozdi Kohászati Üzemeknél kedvezőtlenül alakult. Az utóbbi két évben az elszámolás alapjául szolgáló eredmény 72 százalékkal csökkent. 1981-ben az LKM, tavaly pedig az LKM és a DV is veszteséges volt.

Kedvezőtlen folyamat

De ha a jövedelmezőséget vesszük szemügyre, akkor is lehangoló a kép. Két év alatt 4,8 százalékról 1,7 százalékra esett vissza, ezen belül a konvertibilis exporté 2,7 százalékról minusz 3,9 százalékra. A nettó termelési érték az 1980. évi 8,7 milliárd forintról 1981-ben 5,7 milliárdra, tavaly pedig 6,5 milliárdra csökkent. Így nem meglepő, ha a szakágazat fejlesztési alapja a feltétlenül szükséges fejlesztésekhez sem nyújt fedezetet. Mivel a közelmúltban jelentős beruházások valósultak meg, a vállalatok maximálisan eladósodtak. Tavaly egymilliárd forintot visszafizetési kötelezettséget kellett átutézni.

Szegény embert az ág is húzza — mondhatná az ember, a statisztika következő megállapítását olvasva. A vaskohászati vállalatok egytől egyig munkaerő-gondokkal küszködnek, s ez különösen a meglehetősen munkakörökben vált krónikussá. A bajokat a nehéz munkán kívül sokan a nem kellően magas bérszínvonalra vezetik vissza.

Az okokat kutatván a jelentés megállapítja, hogy alapvetően a világgazdasági válság váltotta ki a hazai vaskohászat mélypontját, ám — s ezt már a szóbeli kiegészítőben Soltész István ipari miniszterhelyettes állapította meg — strukturális gondok szintén felszínre kerültek. A beruházásokban, jó magyar „szokásnak” megfelelően, éppen a kikészítő részleg fejlesztése maradt el, takarékosági megfontolásokból. Így lényeges termélszerkezet módosításra sem került sor, a műszaki fejlődés nem a kívánt mértékű. Ugyanakkor a megvalósult beruházások hírtelen megemelték az amortizációs és kamatterhetek, viszont a régi állóeszközök karbantartása évről évre többre kerül. A belföldi árrendszert sem felel meg teljesen a világgazdasági árnak, torzítja az ágazat megítélését.

Az idej kilátások továbbra sem túl biztatók. Sőt! A vaskohászati vállalatok helyzete — az elemzések szerint — tovább romlik. Az eredmény csökken, az eladósodottság nő, a négy meg-

határozó vállalatnál fejlesztési alaphány várható, részesedési alap képzésére most sem lesz pénz. A vaskohászat legnagyobb vállalatai gyakorlatilag lehetetlen pénzügyi helyzetbe kerültek. S az adósságállományt számba véve megállapítható, hogy a fejlesztési alapok — ha ilyenek képződnek a jövőben — 10 évre le vannak kötve. Jelenleg a DV, az LKM, és az OKÜ tartósan alacsony hatékonyságú cégek számát.

Mindezek ismeretében nem volt más választás, mint a központi segítség. Egyes vaskohászati területek árának emelése mellett a koks és a koksizható szénárak csökkentésére került sor, a hitel és kölcsönök átutéztek, s a három alapvetőkummal rendelkező alaphányos cég felmentést kapott a tartalék-alap visszapótlása alól. S hogy a béremelésre is nagyobb lehetőség nyílt, a létszámcsokkenésből megtakarított bér 60 százaléka felhasználható a vállalatoknál adómentes bérfejlesztésre.

A vaskohászati válságos időszakot éli, s ezért megértéssel kell szemlélni minden próbálkozását — hangsúlyozta az ipari miniszterhelyettes, s úgy tűnik, ezzel a megállapítással a hozzászólók egyetértettek. Kangyalka Antal (Csongrád megye) azt kutatta, hogy mivel magyarázható a vaskohászat elmaradása. Antal Imre (Pest m.) a várható további központi intézkedésekről faggatta a miniszterhelyetteset. Elmondta, hogy vizsgálataik szerint a vaskohászat jövedelmezőségi helyzete annyira a mélypontra van, hogyha a kohászok ingyen is dolgoznának, akkor sem érne el az iparági átlagot. Nem sokat lehet kezdeni azzal a rendelkezéssel, hogy ezentúl jobban meg lehet fizetni a második és a harmadik műszakot. De miből? Nemhogy három, de gyakran két műszak sincs ma már a kohászaton. A vállalatoknak nincs pénzük pótlékok fizetésére. Az intézkedések a 24. órában történtek.

Minőségi reklamációk

Dobos Sándor, a Minőségellenőrzési Részvény Társaság vezérigazgatója meghívott vendégként vett részt az ülésen, de fontosnak tartotta elmondani, hogy az ágazatban szaporodtak a minőségi reklamációk. Nemcsak a gyártók részéről tapasztalhatók kisebb-nagyobb szabálytalanságok, hanem a vezetők is, ha csak lehet, kikérültek a minőségellenőrzést. Még akkor is, amikor ez kötelezően elő van írva. Herczeg Károly (Borsod-Abaúj-Zemplén m.) is úgy érezte, hogy az utolsó pillanatban született meg a döntés a vaskohászati helyzetéről. S bár a válság nyilvánvaló, akkor sem vethető fel az a kérdés, hogy szükség van-e az ágazatra, vagy sem. A szakágazat nagyrészt el látja a belső piacot, ezt nem lehetne importból fedezni. Ugyanakkor hangsúlyozta a képviselő, hogy a kilábalást nem lehet

csak technikai-műszaki oldalról megközelíteni. Az emberekre gondolni kell, enélkül felkarú óriás maradna a vaskohászat.

Minden eddiginél többet dolgoztak az ágazatban, s minden eddiginél kisebbek az eredmények — említette Soltész István (Budapest), majd javasolta, hogy az árrendszer fekéző hatásáról tájékoztassák az Arhivátal illetékesét. Lang Tibor és Juhász Mihály budapesti képviselők arról érdeklődtek, miért nem sikerül a kohászaton a drágább, ezért nagyobb hasznot hozó termékek arányát növelni?

Válaszban Soltész István utalt rá: a tárca — hogy egyszer smindenkorra elvegye a kedvét a kétkedőknek — kiszámolta, mennyi pénzre lenne szüksége a gazdaságnak, ha a vaskohászat gyengélkedő vállalatait megszüntetné, s a belföldi igényeket importból elégítené ki. A végeredmény: 900 millió dollár. Ugyan, hogy nincs ezen mit vitatkozn...

Szabványosítás és válság

Az ipart érintő szabványosítás helyzetéről ezután dr. Olajos József, a Magyar Szabványügyi Hivatal elnöke számolt be. Megállapította, hogy az országos szabványok előírásai általában megfelelnek a nemzetközi színvonalnak, azoknál nem szigorúbbak. Ugyanakkor, hogy a vállalatok rugalmasságát ezzel se akadályozzák, a tízezer országos szabványból csupán 10 százaléka kötelező. A vállalatok tehát az esetek többségében eltérhetnek a szabványoktól, azzal a feltétellel, hogy ez a megoldás nem sérti a nappgazdasági és a fogyasztási érdekeket, illetve az élet- és vagyonbiztonságot.

A képviselők — Juhász Mihály, Herczeg Károly, Kangyalka Antal — hangsúlyozták, hogy a tipizálás, a csereszabotosság sok területen nem megfelelő. Az önállóság helytelenül értelmezve sok vállalat ter el a szabványtól, megnehezítve ezzel a felhasználók dolgát. Pedig a műszaki előrehaladás elképzelhetetlen nemzetközileg is elfogadott szabványok nélkül. Tollár József (Zala megye) arról beszélt, hogy a szabványokat is időben kell módosítani, azaz törödni kell azal, hogy nehegy elavult előírások akadályozzák a termelést. A bűtoripar területéről idézett eseteket, ahol például egy bútorszövetre hathónapi garancia jár, ám ha ez már a bűtoron van, akkor harminchat hónap. E két előírás nyilvánvalóan ellentmond egymásnak. Hegedűsné Hargitai Agnes (Borsod-Abaúj-Zemplén) arról érdeklődött, hogy ki ellenőrizi a szabványok betartását. Mert, ha előírás van, akkor azt be is kell tartani. Válaszban dr. Olajos József elmondta, hogy egyetért a felvetett problémákkal, ugyanakkor megígérte, hogy a konkrét eseteknek utána fog nézni, s válaszol a képviselőknél. A szabványok betartatása viszont nem lehet csak egyetlen hivatal dolga, ezt csak más szer-vekkal együtt lehet érvényesíteni. Gorjanc Ignác, az ipari bizottság elnöke zárszavában ismét hangsúlyozta a megtárgyalt két téma jelentőségét, s tudomásul vette, hogy a bizottság elfogadta a két jelentést.

Kosci Ilona

Japán kereskedőházak üzletkötői Budapesten

Az árucserre bővítéséről, a kooperációs kapcsolatok kiszélesítéséről és harmadik piaci együttműködésről tárgyaltak a japán kereskedőházak üzletkötői kedden a Technoimpex Külkereskedelmi Vállalatnál. A japán iparnak a világban nyolc nagy kereskedőháza működik, valamennyi-

ből érkeztek Budapestre szakemberek, összesen mintegy 30-an. A magyar gépipari külkereskedelmi vállalatnál — amellyel hagyományosan és kiterjedt együttműködésük van a japán cégeknek — előadásokat hallgattak meg a gépipari, a kábelipari és a papíripari fejlesztésekről, a ma-

gyar exportkínálatról, a kooperációról. A Technoimpex házi kiállítás is szervezett ebből az alkalomból, azzal a céllal, hogy megismertesse azokat a területeket, amelyeken fő- vagy alvállalkozói munkákra szerződhetnek, együttműködve a japán partnerekkel.